

лението за пътуване по БДЖ, както бъ леко дадено, така още по-леко бъ отнето отъ държавата, безъ да можа БУС съ своитѣ резолюции да го защити и запази. Едва презъ тази година, когато учителството съвсемъ опрося и по 4—5 месецн не получава заплатата си, държавата благоволи да възстанови тази „придобивка“, но не съ 75%, а съ 50% намаление.

Нека се спремъ и разгледаме по-конкретно нѣкои отъ придобивките на БУС.

Анулиране § 24₁). Този параграфъ бъ поставенъ отъ м-ръ Величкова въ една *инструкция* презъ 1896 г., която бъ само министерска изработка, а не *законъ* за просвѣтата. Този § имаше за цель да спъне развой на окол. учителски дружества, които, съ своята народническа дейност, се бѣха турили въ пълна услуга на „народа“ противъ обуржуазявящата се държава. Маса неправди се извършиха надъ учителите възъ основа на този параграфъ. БУС бъ поставенъ на тѣсно именно защото той бъ тръгнал „изъ пътя на народа“. По тая причина, управителниятъ съветъ на Съюза постоянно се опитваше да се утвърди устава отъ министерството, но не успѣ да го принуди на отстъпки. Защо? Защото Съюзътъ проявяваше една народническа дейност, защото той бъ станалъ организаторъ на недоволнитѣ елементи отъ рушещото се патриархално стопанство за борба противъ държавата. Ще попитате, обаче, защо държавата отстъпли въ лицето на м-ръ Пѣевъ и унищожи § 24? Нали защото сдруженото учителство съ своята „солидарност“, съ своята професионална сила *фактически* бъ прегазило този параграфъ? — *Не*, отговаряме ние, и то ето защо. Вече посочихме въ началото на този трудъ, че къмъ края на 90-тѣ години и началото на 900-тѣ *патриархалниятъ наръдъ* бъ почналъ да се обръща въ съвременна дребна буржуазия и че за нея държавата не бъ тѣй чужда и грабителска, както въ началото на 90-тѣ години, а бѣ *станала културна и правова*. И народното учителство, което се влечеше следъ „народа“, претърпя въ своитѣ възгледи сѫщата еволюция. И то неусѣтно дойде до *културността и правдивостта* на държавата, като насочи цѣлата своя дейност за модернизирането на икономическия ни животъ и улесняване държавата въ нейната културна мисия. Това бѣ вече свършенъ фактъ въ края на 90-тѣ и началото на 900-тѣ години. Колкото повече презъ това време дейността на БУС влизаше въ релситѣ на държавата, толкова по-малко тя дирѣше смѣтка на учителството за претъговането на § 24. И на V конгресъ и следъ него, когато Съюзътъ стана напълно буржуазенъ, то и държавата *конкретно* нѣмаше какво да пази съ § 24. Напротивъ, въ нейнъ интересъ бѣ да отмахне този свързанъ съ недобри спомени §, за да спомогне за по-бързото обуржуазяване на Съюза и неговото поставане въ пълна нейна услуга. Така и стана. БУС по-смѣло затеретизира културността и правди-

₁₎ Не се позволява на учителите да образуватъ дружества и свикватъ събрания, ако уставите имъ не сѫ утвърдени отъ министерството. И за свикването на всѣко събрание се съобщава на окол. учили *инспекторъ*.